KIN Klimaatonderzoek Initiatief Nederland
Samen transities versnellen

EERSTE VERJAARDAGS-MAGAZINE

DE EERSTE WERKPROGRAMMA'S;

SAR-ADVIES;
en nog vijf highlights van een jaar KIN

Interview:
KIN DOOR DE OGEN VAN ZEVEN SLEUTELFIGUREN

Inhoud

4 **TIJDLIJN**
KIN van oprichting tot nu

6 **INTERVIEWS**
Een evaluatie van KIN door de ogen van 7 sleutelfiguren

15 **CRUTZENWORKSHOP**
Vertrouwen op de wijsheid van de groep

18 **IPCC KENNISCONSULTATIE**
KIN Expertconsultatie, in aanloop naar IPCC's Special Report on Climate Change and Cities

20 **SAR-ADVIES**
Wat staat er in het eerste advies van de Strategie- en Adviesraad?

22 **PACT LAUNCH**
KIN Pact officieel gelanceerd op 18 april

24 **PURPOSE ACCELERATOR**
THRIVE x KIN purpose Accelerator

28 **MAKE-ATONS**
Klimaatadaptatie in Nederland: pioneren op het pad naar veerkracht

32 **AANSTELLING DERK LOORBACH**
Derk Loorbach komt KIN versterken als wetenschappelijk boegbeeld

35 **VOORUITBLIK**
Wat staat ons te wachten in de komende periode?

36 **DANKWOORD**

38 **COLOFON**

TERUGBLIKKEN EN **VOORUIT KIJKEN**

Met grote trots en dankbaarheid kijk ik terug op het eerste jaar van het Klimaatonderzoek Initiatief Nederland (KIN). In november 2023 openden we officieel onze deuren, en sindsdien heeft de enorme inzet van onze collega's, Pact partners en de grote groep betrokkenen bij onze projecten en workshop ons gebracht tot waar we nu staan. En dat is niet niks.

Dit jaar startte ons eerste KIN werkprogramma, gericht op transitie in het stedelijk gebied door de lens van rechtvaardigheid. Het kwam razendsnel tot stand vanuit onze eerste Crutzenworkshop en maakt zoveel mogelijk connecties met bestaande lopende (actie-) onderzoeksprogramma's. Verder ben ik enorm trots dat er in oktober al de eerste concrete en zeer relevante resultaten te presenteren zijn: waardevolle kennis over welke strategieën we kunnen volgen om ons land aan te passen aan klimaatverandering en hoe die strategieën verschillend uitpakken voor bijvoorbeeld nationale infrastructuur, wateroverlast of cultureel erfgoed. Ook onze THRIVE x KIN Purpose Accelerator programma levert in november al de eerste groep 'knowledge brokers' af en daarbij ook een mooi rapport over succesfactoren voor transitiepilots. Dit verjaardagsmagazine is een terugblik op en evaluatie van wat wij hebben bereikt het afgelopen jaar, aangevuld met een reflectie van mensen die hebben bijdragen. KIN-ers van het eerste uur komen aan het woord en we lichten de belangrijkste activiteiten nog even toe.In het voorjaar lanceerden we ons Pact netwerk, vanuit waar dit jaar al een zestal werkgroepen werd opgericht, die concrete nieuwe uitkomsten beginnen op te leveren. Op internationaal vlak werken we aan een KIN-programma in Mozambique en een mogelijke rol voor het KIN in Caribisch Nederland. Daarnaast gaven we een grote groep experts vanuit onderzoek, beleid én praktijk de mogelijkheid input te leveren aan de Nederlandse IPCC auteurs.

In de komende jaren willen we nog veel meer projecten en programma's starten, waarin we de maatschappelijke problematiek echt centraal stellen in alles wat we doen en de wetenschap zo goed mogelijk inzetten om de klimaatcrisis te lijf te gaan. Daarom blijven we ook volop investeren in nationale samenwerking: via de werkgroepen in ons Pact, via onze projecten, en via de samenwerking met de verschillende klimaatcentra in ons land. Want alleen door krachten te bundelen kunnen we de problemen van deze tijd oplossen: met alle vormen van kennis en kunde, radicaal over de grenzen van disciplines en achtergronden heen, verenigd door urgentie, vastberadenheid, energie en hoop!

Michiel van den Hout
Algemeen directeur

KIN VAN OPRICHTING TOT NU

JAN 2022
De permanente commissie voor de nationale instituten adviseert NWO en KNAW om te onderzoeken of er draagvlak is voor een 'instituut-nieuwe-stijl' rondom klimaatonderzoek, dat de krachten moet bundelen van alle relevante Nederlandse kennisinstellingen

APR 2022
NWO en KNAW stellen Taskforce klimaat in

JUL 2022
Advies 'Klimaatonderzoek Initiatief Nederland'

OKT 2022
NWO en KNAW besluiten werk te maken van het rapport door een kwartiermaker aan te stellen en de 'stuurgroep KIN in oprichting' te starten

JAN 2023
Start van de oprichtingsfase met verschillende werk-groepen. Ook wordt een brede uitvraag gedaan voor ideeën die transitie moeten versnellen

MRT/APR 2023
In twee prioritering-ssessies worden een aantal thema's gedistilleerd uit de ideeën

JUN 2023
De KIN werkgroep governance adviseert het KIN op te richten als regieorgaan onder NWO

MEI 2023
Een programmacommissie brengt advies uit

OKT 2023
De eerste Crutzenworkshop vindt plaats in Egmond aan Zee. Zo'n 120 deel-nemers gaat het avontuur aan om in korte tijd de contouren van het eerste werkprogramma te schetsen

NOV 2023
Oprichting van het KIN als regieorgaan van NWO, met breedgedragen steun vanuit de kennisinstellingen

FEB 2024
Een groot consortium vanuit de Crutzenworkshop dient de subsidieaanvraag voor het eerste KIN werkprogramma. Het programma wordt binnen twee weken beoordeeld

MAR 2024

De Raad van Bestuur van NWO kent de middelen toe aan het programma. Op dezelfde dag organiseert het KIN een expertconsultatie om vanuit beleid én praktijk een aantal Nederlandse IPCC auteurs te adviseren

APR 2024

Feestelijke lancering van het KIN Pact in het Museon. Vanuit deze dag ontstaan de eerste KIN werkgroepen. Ook starten we met het THRIVE instituut ons Purpose Accelerator pilot programma en start de samenwerking met IenW voor de reeks Make-atons die adaptatiepaden moet opleveren voor de Nationale klimaatadaptatiestrategie (NAS). In april vergadert ook onze nieuwe stuurgroep voor het eerst

MEI 2024

De eerste Make-aton sessie vindt plaats, waarin de methodiek wordt ontwikkeld voor hoe de adaptiepaden zullen worden opgesteld

JUN 2024

De tweede Make-aton vindt alweer plaats, waarin de basis wordt gelegd voor de adaptatiepaden

JUL 2024

Derk Loorbach wordt als wetenschappelijk boegbeeld aangetrokken

OKT 2024

De eerste concrete resultaten komen binnen: de eerste set van adaptatiepaden wordt opgeleverd tijdens de derde Make-aton

NOV 2024

Het THRIVE x KIN Purpose Accelerator programma levert een groep nieuwe ‘knowledge brokers’ op

Een evaluatie van KIN door de ogen van zeven sleutelfiguren

Het KIN is ontstaan dankzij de inzet van een aantal gedreven wetenschappers, bestuurders en adviseurs. We spraken met zeven sleutelfiguren die vanaf het begin betrokken waren bij KIN. In dit interview delen ze hun reflecties op de opstart van KIN, de groei, de huidige stand van zaken en hun wensen voor de toekomst van het KIN.

De eerste stappen: Een ambitieus begin

KIN begon als een ambitieus plan, gedragen door een diverse groep wetenschappers en betrokkenen. Heleen de Coninck herinnert zich de oprichtingsfase goed: "Het was een radicaal idee, gericht op kennisinzet dienstbaar aan mensen overal in de samenleving die met transities bezig zijn en samenwerking in plaats van concurrentie binnen de wetenschap. Het begon vanuit de vaststelling dat de wetenschap in Nederland op dit moment tekortschiet bij het versnellen van de systeemtransities waar ze zelf toe oproept."

Gerard van der Steenhoven, die vanaf het begin betrokken was bij de stuurgroep, zag dezelfde drive. "In de Taskforce kozen we ervoor om fundamenteel af te wijken van hoe de wetenschap in Nederland gewend was te opereren. Dat zorgde voor enige weerstand, maar het enthousiasme onder de betrokkenen maakte dat we doorzetten." Volgens Jan de Boer, die de oorspronkelijke visie voor integraal klimaatonderzoek mede vormgaf, begon KIN als 'een Taskforce met een hoogover plan en grote ambities'. Hoewel er nog veel uitwerking nodig was, was de potentie van KIN direct duidelijk voor iedereen die betrokken was.

"KIN is een groot succes qua naamsbekendheid en betrokkenheid van een hele grote groep wetenschappers en andere stakeholders"

Jan de Boer

Jan de Boer

Hoogeleraar theoretische natuurkunde bij UvA, Voorzitter domein ENW bij NWO, Lid Raad van Bestuur (RvB) bij NWO, portefeuillehouder KIN

Jan de Boer is hoogleraar theoretische natuurkunde aan de UvA maar zijn onderzoek heeft grappig genoeg niets met klimaat te maken. Hij studeerde in Groningen, is gepromoveerd in Utrecht en is bijna 6 jaar lang postdoc in de VS geweest.
Jan begon in 2021 de discussie binnen het ENW domein over integraal klimaatonderzoek en zo ging het balletje rollen naar een visiestuk, adviesrapport en uiteindelijke oprichting van KIN.

Groei van KIN: Ambitie en doorzettingsvermogen

De groei van KIN is indrukwekkend en veelomvattend geweest, en dat wordt door alle betrokkenen bevestigd. Michiel van den Hout beschrijft deze groei als "schokkerig maar gestaag voorwaarts." Hij legt uit: "De basis die we hebben gelegd, is stevig. Soms gaan dingen verrassend snel, zoals de oprichting van nieuwe werkgroepen en de snelle toename van onze naamsbekendheid. Aan de andere kant zijn er ook processen die langer duren, zoals het openstellen van nieuwe financieringsinstrumenten." Ondanks de wisselende snelheid van de vooruitgang is het enthousiasme duidelijk aanwezig.

Voor Gerard is de grootste groei zichtbaar in de manier waarop KIN zich heeft ontwikkeld van een idee naar een actieve speler in het veld. "We hebben een eerste werkprogramma dat van start is gegaan en werken voortdurend aan nieuwe werkvormen om onze doelen nog sneller te bereiken. Vooral de betrokkenheid van een breed scala aan jonge professionals geeft me het gevoel dat we een sterke toekomst voor ons hebben."

Martijn Bart benadrukt de groei op verschillende fronten: "Als ik de groei van KIN in drie woorden moet omschrijven, zijn dat inhoud, netwerk en praktijk. We hebben nu veel meer inhoudelijke kennis opgebouwd op het gebied van systeemdenken. Ons netwerk is enorm uitgebreid, niet alleen binnen Nederland, maar ook internationaal. En we beginnen steeds meer in de praktijk te brengen wat we voor ogen

Sanli Faez

Universitair hoofddocent bij Debye Instituut voor Nanomaterialenwetenschappen, Medeoprichter van Lili's Proto Lab, Open Science Lead bij KIN

Natuurkundige Sanli Faez is onderzoeker bij de Debye institute for nanomaterials science, Open Science Lead bij Klimaatonderzoek Initiatief Nederlands en Bestuurlid van De Jonge Akademie. Hij is medeoprichter van de KlimaatHelpdesk en streeft naar een rechtvaardigende en duurzame academie, mede door het creëren van Open-source Hardware op het gebied van diagnostiek, elektriciteitsopslag en nanofotonica. Sanli was vanaf de eerste bijeenkomst in april 2022 betrokken bij KIN, als lid van de Taskforce en later de stuurgroep.

hebben, zoals de lancering van de eerste werkgroepen binnen het Pact." Linda Steg ziet de groei ook in termen van samenwerking. "Een van de mooiste aspecten van KIN is dat we nu een bredere groep maatschappelijke partners betrekken. Het is belangrijk dat we niet alleen binnen de wetenschap werken, maar ook de samenleving bij onze plannen betrekken. Dat was vanaf het begin het doel, en ik ben blij dat we daar nu stappen in zetten." Reflecterend op de groei en de hoogtepunten, noemt Sanli Faez de benoeming van het wetenschappelijk boegbeeld een belangrijke mijlpaal. "Dat was een van de momenten waarop ik voelde dat KIN echt serieus werd genomen. Het gaf ons de zichtbaarheid en het vertrouwen dat we op de goede weg zijn." Met deze groei en de vele successen heeft KIN niet alleen aan naamsbekendheid gewonnen, maar ook concrete stappen gezet richting het versnellen van systeemtransities in Nederland.

"We moeten ons blijven beseffen dat we zelf als personen en als organisatie deel uitmaken van het systeem dat we willen veranderen"

Martijn Bart

Martijn Bart

Senior beleidsmedewerker klimaat bij KNAW

Martijn is ecoloog met een achtergrond in onderzoek naar diepzee koralen en sponzen. Inmiddels werkt hij 2,5 jaar voor de KNAW waar hij verantwoordelijk is voor de activiteiten die de KNAW op klimaatgebied organiseert. Hieronder valt de totstandkoming van het KIN, maar ook verschillende webinars en bijeenkomsten. Martijn is sinds 2022 betrokken, eerst als ondersteunende rol voor de Taskforce, daarna als secretaris van de werkgroep over programma's/focusgebieden en de stuurgroep en inmiddels als beleidsmaker vanuit KNAW.

> *"Niet alles zal werken of mogelijk blijken, maar uiteindelijk dragen we door met durf en lef voor onze concepten te vechten écht bij aan een nieuwe – zoveel fraaiere – samenleving"*
> *Gerard van der Steenhoven*

Gerard van der Steenhoven
Bijzonder adviseur bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), Deeltijd hoogleraar bij de Universiteit Twente, Voorzitter KIN stuurgroep

Gerard van der Steenhoven heeft tot 2023 leiding gegeven aan het KNMI, en is sindsdien actief als bestuurder, toezichthouder en adviseur bij een handvol organisaties zoals KIN, DCC, TNO, Sonnenborgh en Springtij. Daarnaast is hij betrokken bij visitaties en geeft hij publieks-lezingen en cursussen over klimaatverandering. Gerard is sinds 2022 betrokken als vice-voorzitter van de Taskforce, vice-voorzitter (en later voorzitter) van de 'stuurgroep in oprichting' en inmiddels als voorzitter van de 'stuurgroep na oprichting'.

Is KIN geworden wat we hadden verwacht?

Deze zeven sleutelfiguren zijn het erover eens dat KIN 'wel en niet' is geworden wat ze aanvankelijk voor ogen hadden. Ze erkennen dat werken aan systeemtransities complex is en vaak niet geen lineair ontwikkeling doorloopt.

Jan vertelt dat de naams-bekendheid en betrokkenheid van KIN indrukwekkend is, maar dat hij had gehoopt dat ze al verder zouden zijn met concrete resultaten: "Dat is een uitdaging, maar ook een realiteit van werken aan systeemtransities."

Linda Steg voegt daaraan toe dat KIN nog steeds in ontwikkeling is: "We willen dingen radicaal anders doen en dat brengt onzekerheid met zich mee. Niet alles wat we proberen zal lukken, maar dat is

Linda Steg
Hoogleraar Omgevingspsychologie bij RUG

Linda Steg is hoogleraar milieupsychologie aan de Rijksuniversiteit Groningen. Ze onderzoekt factoren die duurzaam gedrag beïnvloeden en de acceptatie van strategieën om dit te bevorderen. Ze is lid van de KNAW, de Europese Academie van Wetenschappen en de Nederlandse Wetenschappelijke Klimaatraad en was hoofdauteur van het IPCC-rapport over 1,5°C en AR6. Linda is sinds 2022 betrokken als vice-voorzitter van de Taskforce, voorzitter van de pre-Pact werkgroep en inmiddels als voorzitter van de Strategie- en Adviesraad.

juist de kracht van innovatie." Gerard van der Steenhoven ziet de onverwachte wendingen als een teken van kracht: "De werkvormen die we nu ontwikkelen zijn anders dan ik had verwacht, maar dat laat juist zien dat we flexibel zijn en openstaan voor nieuwe benaderingen."

Wat willen we KIN meegeven?

Martijn benadrukt het belang van creativiteit en doorzettingsvermogen in de verdere ontwikkeling van KIN. "We zijn zelf onderdeel van het systeem dat we willen veranderen. Daarom moeten we altijd blijven reflecteren op ons werk en openstaan voor nieuwe ideeën." Linda sluit zich daarbij aan: "Het is fantastisch om te zien hoeveel mensen zich inzetten voor KIN, maar we moeten niet vergeten dat we samen werken aan een groter doel. KIN moet maatschappelijke impact opleveren, niet alleen wetenschappelijke publicaties."

Gerard moedigt het team aan om vast te houden aan hun visie. "Blijf met durf en lef vechten voor onze concepten. Er zullen tegenslagen zijn, maar uiteindelijk dragen we op deze manier echt bij aan een betere samenleving."

Wensen voor het komende jaar

Heleen hoopt dat KIN zich het komende jaar verder ontwikkelt en de samenleving écht in de lead zet. "We hebben nu de fundamenten gelegd. KIN voelt als een window of

Michiel van den Hout

Algemeen directeur bij KIN

Michiel is verantwoordelijk voor het dagelijks functioneren, de meerjarenstrategie en vertegenwoordiging van het KIN. Met een achtergrond in bionanofysica en ruime ervaring in projectmanagement, publiek-private samenwerkingen en strategische advisering, slaat hij de brug tussen wetenschap, beleid en innovatie. Michiel was vanaf 2021 betrokken toen de PCNI (Permanente Commissie voor de Nationale Instituten) NWO en KNAW adviseerde over een 'instituut-nieuwe-stijl' rondom klimaatonderzoek. Hij was eerst kwartiermaker en sinds begin 2024 algemeen directeur.

opportunity. De kans kan alleen gegrepen worden door daadwerkelijk verschil te maken voor mensen die zich nu door de wetenschap nog nauwelijks gesteund voelen." Sanli deelt deze wens en ziet mogelijkheden voor groei: "We moeten de naam en de methoden van KIN verder uitdragen naar andere instituten en onze activiteiten opschalen. Het potentieel is enorm, maar we moeten nu de volgende stap zetten."

Michiel hoopt dat KIN zich blijft ontwikkelen als een plek waar wetenschappers en maatschappelijke partners elkaar vinden. "We moeten blijven werken aan impactvolle projecten waarvan je zou kunnen zeggen dat die zonder KIN niet mogelijk zouden zijn geweest." Tot slot hoopt Jan dat KIN blijft groeien in zowel omvang als impact: "We hebben veel bereikt, maar we moeten nu verder bouwen op wat we hebben en laten zien dat de pledges van onze Pact-partners echt iets betekenen in de praktijk." Gerard moedigt het team aan om vast te houden aan hun visie. "Blijf met durf en lef vechten voor onze concepten. Er zullen tegenslagen zijn, maar uiteindelijk dragen we op deze manier echt bij aan een betere samenleving."

Met die gezamenlijke blik op de toekomst blijft de kracht van KIN in de handen van deze gedreven mensen. Hun enthousiasme en vastberadenheid vormen de kern van wat KIN is en waar het naartoe gaat.

> ***"Mijn wens voor KIN is dat er échte systeemtransitieprojecten worden gedaan"***
>
> *Heleen de Coninck*

Heleen de Coninck

Hoogleraar bij TU Eindhoven en Radboud Universiteit, plaatsvervangend voorzitter bij Wetenschappelijke Klimaatraad

Heleen is als hoogleraar Socio-technische Innovatie en Klimaatverandering verbonden aan de TU Eindhoven. Ze is ook hoogleraar Systeemtransities en Klimaatverandering aan de Radboud Universiteit. Haar onderzoek gaat over internationaal klimaatbeleid, energietechnologie en -innovatie en systeemtransities, met in Nederland een focus op klimaatbeleid voor de energie-intensieve industrie. Heleen is sinds 2022 betrokken, eerst als voorzitter van de Taskforce die het eerste voorstel heeft ontwikkeld en voorzitter van de stuurgroep. Inmiddels is ze co-voorzitter van de Global Transitions Programme Committee.

Crutzenworkshop

Crutzenworkshop

Vertrouwen op de wijsheid van de groep

"Wij zijn allemaal het KIN". Dat was een uitspraak van een van de deelnemers aan de eerste Crutzenworkshop van het KIN in oktober 2022, die later leidde tot het eerste werkprogramma. Het geeft de sfeer en de energie goed weer na drie dagen samen nadenken over de contouren voor een werkprogramma met het thema 'Klimaattransitie in stedelijk gebied door de lens van klimaatrechtvaardigheid'.

Vertegenwoordigers van (decentrale) overheden, maatschappelijke organisaties en bedrijven en onderzoekers sloegen de handen ineen om niet in competitie, maar samen na te denken over een werkprogramma dat de systeemtransitie in stedelijk gebied kan versnellen, op een rechtvaardige manier. Dit gebeurde met de Open Space Technology, gericht op het oplossen van complexe vraagstukken in grote groepen, waarbij deelnemers zelf de agenda bepalen en hiërarchie geen rol speelt. Op die manier vertrouw je op de wijsheid van de groep, omdat je gebruik kunt maken van de inzichten van álle betrokken individuen.

Positieve impact

Er stonden enkel namen op de naamkaartjes en geen functietitels en organisaties. "Dat werkte prettig," liet een van de deelnemers weten. "Je gaat dan in gesprek met een mens, in plaats van iemand met een bepaalde functie binnen een bepaalde organisatie."

De sfeer was duidelijk anders dan bij andere bijeenkomsten. Er was ruimte voor de inbreng van iedereen. Leek het soms of er niets meer te zeggen viel, dan borrelde er tijdens ingebouwde momenten van stilte toch weer nieuwe input op. Drie dagen samen nadenken over zo'n belangrijk onderwerp, schept een band. De nadruk lag bij iedereen op de positieve impact die mogelijk gemaakt kan worden met de stappen die hier werden gezet. Dat bleek ook uit de zeer uiteenlopende actieplannen die de verschillende spontaan ontstane groepen op papier zetten.

'Trust the process'

Als de saamhorigheid in de middag van dag drie even dreigt te verdwijnen, omdat niemand zich geroepen lijkt te voelen de rol van coördinator op zich te nemen, staat iemand uit de zaal op en zegt: "Ik denk altijd graag aan de kinderen die nog geboren gaan worden om voorbij het eigen individuele perspectief te komen." Meer stemmen volgden van mensen die graag impact willen maken en dat sámen willen doen. Daarop bood iemand uit de groep aan op korte termijn een vervolgafspraak te organiseren, met behulp van het KIN om daar de vijftien ontstane plannen te verwerken tot een coherente aanvraag voor een werkprogramma en een consortium te vormen. Daarbij konden zich overigens nog anderen aansluiten in de loop van het proces, als zij van toegevoegde waarde waren op het thema. De wens dat het KIN een facilitator regelt voor verdere bijeenkomsten werd breed gedragen. Het KIN gaat aan de slag met de invulling daarvan. 'Trust the process' is een belangrijke voorwaarde voor de Open Space Technology. En dat is precies wat er in Egmond aan Zee gebeurde.

Crutzenworkshop

Wat is een Crutzenworkshop?
Het startpunt voor dit eerste werkprogramma was een Crutzenworkshop. Daarin werken alle belanghebbenden (onderzoekers, beleidsmakers, maatschappelijke partijen) in korte tijd aan de contouren van een werkprogramma. De workshops zijn vernoemd naar de Nederlandse meteoroloog en Nobelprijswinnaar Paul Crutzen, een van de belangrijkste personen in de atmosferische wetenschappen. Op een nieuwe manier komen tot actie en onderzoek – niet in competitie maar in co-creatie samenwerken aan een gemeenschappelijk doel. Dat is het uitgangspunt van de Crutzenworkshop.

De aftrap voor het vormgeven van het eerste werkprogramma vond plaats op 9, 10 en 11 oktober 2023. In onze eerste Crutzenworkshop, op basis van de Open Space Technology methode, werden de eerste actieplannen gevormd die moeten leiden tot het eerste werkprogramma.

Meer over de Crutzenworkshop op: www.hetkin.nl/crutzen-workshops

IPCC kennisconsultatie

KIN Expertconsultatie, in aanloop naar IPCC's Special Report on Climate Change and Cities

"Ik heb vandaag mensen ontmoet die ik al had moeten kennen." Bij de expertconsultatie in maart 2024 was ons hoofddoel om de Nederlandse IPCC kandidaten input mee te geven voor de IPCC scopingmissie voor het Special Report on Climate Change and Cities. Maar de dag bracht zo veel meer dan dat!

Een reflectie op de dag

Met een diverse groep experts vanuit gemeenten, onderzoeksinstellingen, kennisplatforms, maatschappelijke partijen en private organisaties gingen we op 6 maart 2024 in gesprek bij de KNAW in Amsterdam. We spraken over de invloed van klimaatverandering op steden en specifiek wat het IPCC, maar ook alle aanwezigen zelf, kunnen doen om aan handelingsperspectieven bij te dragen die daadwerkelijk tot transitie leiden.

Deelnemers werden in verschillende vormen uitgedaagd om hun eigen perspectief te verbreden, nieuwe verbindingen te leggen en elkaar te adviseren op dillema's uit het dagelijks werk. De centrale vraag die regelmatig terugkwam was "hoe zorgen we dat wetenschap

> *"Ik heb vandaag mensen ontmoet die ik al had moeten kennen"*

de juiste vertaalslag maakt zodat de praktijkexperts er wat aan hebben?". Er is zoveel kennis beschikbaar, maar hoe zorgen we dat deze bij de juiste mensen terecht komt? Dat is precies waar het KIN aan bij wil dragen. Om steden klimaatbestendig te maken ontbreekt het niet zozeer aan oplossingen, maar wat we nodig hebben is veel meer samenwerking! En de juiste verhalen, de juiste taal, de juiste toon.
Met de nieuwe praktijkkennis en inzichten die onze Nederlandse IPCC kandidaten vandaag hebben meegekregen, hopen we dat het Special Report on Climate

Change and Cities ook andersom weer nieuwe kennis kan leveren aan de praktijk. Want "reports lead to stories, stories to actions, actions to habits, habits to values and values to a new reality".

Aanleiding van de kennisconsultatie

In april 2024 vond de eerste internationale IPCC scopingbijeenkomst in Riga plaats voor een speciaal rapport over klimaatverandering en steden, onder leiding van Werkgroep 2 (Impact, Adaptation and Vulnerability). Tijdens deze scopingbijeenkomst werden de grote lijnen en de inhoudsopgave van het rapport vastgesteld. Heleen de Coninck en Anne-Marie Hitipeuw-Gribnauw namen namens Nederland deel aan de IPCC scopingmissie voor het speciale rapport over klimaatverandering en steden.

In aanloop naar deze bijeenkomst organiseerden we op 6 maart 2024 een expertconsultatie voor experts op dit onderwerp. De Nederlandse afgevaardigden voor de IPCC scopingbijeenkomst waren hierbij aanwezig om de inbreng van de deelnemers mee te nemen naar de internationale missie. Op 13 november 2024 organiseert het KIN een nieuwe expertmeeting, dit keer als input voor het 7e assessment report van IPCC.

SAR-advies

Wat staat er in het eerste advies van de Strategie- en Adviesraad?

In juli 2024 heeft de Strategie- en Adviesraad (SAR) van het KIN Pact haar eerste advies uitgebracht over prioritering van kennisvragen. De stuurgroep ontving het advies met enthousiasme en nam het dan ook officieel aan. Er is een uitgebreidere publiekssamenvatting en appendix die de achtergronden en overwegingen van de SAR weergeeft, maar in deze blog duiken we in de kern van dit advies en zetten we de implicaties voor het KIN op een rijtje.

Wat is en doet de SAR ook al weer?

De SAR speelt een belangrijke rol binnen het KIN door strategisch advies te geven over welke kennisvraagstukken prioriteit hebben om mee aan de slag te gaan. KIN heeft immers als missie om systeemtransitie te versnellen, maar met welke vraagstukken maken we de meeste impact? En welke activiteiten horen daarbij? De recente bijeenkomst was daarom een belangrijke gelegenheid om richting te geven voor het KIN voor de komende periode.

Opvallend aan dit advies

De SAR heeft met haar diverse expertises en perspectieven direct haar meerwaarde bewezen door ons als KIN met een advies te voorzien dat niet 'een antwoord' op onze vraag was, maar een kompas waarmee het KIN impact kan realiseren. In plaats van een lange lijst aan ingezonden kennisvragen te rangschikken (zoals vorig jaar in brede sessies gebeurde), nam de raad de helikopterview. Daarmee kwam het niet tot een top-tien afgebakende vragen, maar met een top-vier brede opgaves, die overkoepelend zijn aan de lijst van kennisvragen die KIN in 2023 ophaalde.

Dat is bijzonder, want daarmee legt de SAR de vinger op de zere plek. De brede opgaves zijn allen complex, maar juist daarom kan KIN hier van meerwaarde zijn.

Misschien nog belangrijker: de SAR wees het KIN er ook op om niet uit te gaan van de opzet van grote werkprogramma's. In plaats daarvan zette de raad nadrukkelijk de behoefte van de probleemeigenaar centraal. Daarmee gaf het advies niet alleen richting op inhoud, maar ook werkwijze voor het KIN.

De kern van het advies: de inhoudelijke opgaves

De SAR heeft vier inhoudelijke opgaves geïdentificeerd die aansluiten bij de missie, capaciteiten en positie van het KIN. De opgaves zijn, in willekeurige volgorde:

- Implementatie Water-Bodem-Netwerk sturend beleid.
- Adaptatie versus acceptatie.
- De kansen van modulaire en granulaire oplossingen.
- Voorkomen van afwenteling in tijden van schaarste.

Een toelichting op waarom dit essentieel is en de volledige lijst met aandachtspunten voor het opstellen van de thema's is terug te vinden in de publiekssamenvatting.

Bekijk de volledige appendix voor een uitgebreide toelichting op de opgaves

Het uitgebrachte advies was slechts een beginpunt. De volgende stappen waren om per opgave te verkennen wie de probleemeigenaren zijn en aan te sluiten bij lopende programma's. Door het breed communiceren van dit advies binnen en buiten het KIN nodigen we stakeholders uit om aanvullende input te leveren. Dit zal helpen om onze strategieën verder te verfijnen en te zorgen dat ze goed aansluiten bij zowel lokale als bredere maatschappelijke behoeften.

Pact launch

KIN Pact officieel gelanceerd op 18 april

Met een feestelijke lanceringsmiddag bij het Museon-Omniversum in Den Haag ging het Pact van het Klimaatonderzoek Initiatief Nederland (KIN) op donderdag 18 april 2024 officieel live. Dit betekent dat maatschappelijke organisaties, overheden, bedrijven en kennisinstellingen vanaf heden kunnen aansluiten bij het transdisciplinaire netwerk dat zich inzet voor het versnellen van systeemtransities.

KIN Pact: Een netwerk om samen de risico's van klimaatverandering te beperken door systeemtransities te versnellen

Om Nederland klimaatneutraal en klimaatbestendig te maken is systeemverandering noodzakelijk. Overheden, bedrijven, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen voelen de urgentie van verandering. Zij hebben allemaal hun eigen expertise, maar al deze praktische en theoretische kennis is versnipperd, waardoor samen in actie komen lastig is. Voor échte transitie moeten deze verschillende partijen dus bij elkaar komen.

Het KIN Pact is opgericht om daar verandering in te brengen. Door samen kennis te delen, ontwikkelen en toe te passen helpen we de puzzelstukjes bij elkaar te leggen. Zo versnellen we de transitie naar een klimaatbestendig Nederland.

Lid worden van het Pact doe je als organisatie of individu eenvoudig door de missie van het KIN te onderschrijven, namelijk: "KIN verbindt, verbreedt, verdiept en ontsluit kennis voor transities naar een klimaatneutrale en klimaatbestendige samenleving." Lidmaatschap is gratis en vrijwillig, maar vraagt wel actief commitment. Het Pact is vóór en dóór leden: jullie dus! Om dit inzichtelijk te maken voor elkaar, stel je als lid je eigen individuele 'pledge' op. Hierin geef je aan wat jij of jouw organisatie bijdraagt, bijvoorbeeld met tijd, middelen, netwerk of faciliteiten. Vervolgens kan je als lid samen met andere Pact leden meebesluiten wat het Pact gaat doen, mét hulp van het KIN team natuurlijk.

Een inspirerende middag vol kennis en connectie

De locatie was niet toevallig gekozen. Wetenschapsmuseum Museon-Omniversum is de eerste culturele instelling die officieel lid is van het Pact. Als bijdrage stelden zij voor de lancering de ruimtes

beschikbaar. Aankomende directeur Iris van den Akker benadrukte in het plenaire gesprek dat juist het Museon met haar expertise complexe vraagstukken te vertalen naar de maatschappij, de meerwaarde ziet in verbinding met de experts uit de praktijk.

Nieuwe verbindingen leggen klinkt makkelijk, maar is in de praktijk oncomfortabel. Deze spanning werd treffend gevangen in een entreeritueel, verzorgd door Circus Andersom. Bezoekers betraden het museum achterstevoren via een 60 meter lange groene loper. De verbindingen werden in het programma volop ruimte gegeven. Aan de hand van thema tafels gingen de aanwezigen het gesprek aan op de inhoud. Zo werd vast een basis gelegd voor de start van de activiteiten die het KIN Pact voort zal brengen.

Actieplan KIN Pact 2024

In maart 2024 vond de prioriteringssessie met de Pact Strategie- en Adviesraad plaats. De lancering van het Pact was een nieuwe stap in de ontwikkeling van het Pact en het begin van de volgende stap: gefaseerde opstart van werkgroepen en activiteiten. Naast het uitvoering geven aan de kerndoelstellingen van het KIN Pact, lag de focus in (de rest van 2024) op het opbouwen van een heldere organisatie en processen.
We kunnen met zekerheid en trots zeggen dat hier een prachtig begin aan is gemaakt op 18 april!

Meer over het Pact op www.hetkin.nl/pact/

Meer over de kick-off op www.hetkin.nl/pact-kickoff-18-april-2024/

Purpose Accelerator

THRIVE x KIN Purpose Accelerator

De urgentie van de klimaatcrisis moedigt ons aan om samen te werken en gebruik te maken van de waardevolle kennis die we al hebben. Daarom zijn wij enthousiast over onze samenwerking met THRIVE Institute, waarvan het eindrapport deze maand (november 2024) gepresenteerd wordt. Op 8 mei is het Purpose Accelerator-programma begonnen, waarbij 7 getalenteerde PhD-kandidaten met verschillende achtergronden hun kennis en vaardigheden inzetten voor de maatschappelijke missie van het KIN.

KIN en THRIVE voor klimaatvalorisatie

In mei 2024 zijn we een samenwerking aangegaan met THRIVE, expert op impact maken en het navigeren in complexiteit. Via THRIVE's beproefde methode "de Purpose Accelerator" is er een werkgroep van multidisciplinaire onderzoekers gevormd die onder begeleiding een evidence basis creëren voor klimaatvalorisatie.

Gedurende vijf maanden deden de PhD-kandidaten, naast hun uiteenlopende onderzoeksprojecten, onderzoek naar goede voorbeelden van pilots en interventies op het gebied van klimaatneutraliteit en -bestendigheid. Op deze manier leerden zij hoe de potentie uit wetenschap het beste voor de klimaattransitie benut kon worden. De centrale vraag was: wat moest er georganiseerd worden om relevante

inzichten vanuit onderzoek snel en effectief te laten leiden tot grote maatschappelijke impact?

De onderzoekers besteedden vier uur per week aan de opleiding tot knowledge broker en het kennis-brokeren zelf. In de tussentijd leerden zij van experts op het gebied van kennisoverdracht, valorisatie en systeem- en klimaattransitie. Zo kregen ze de kans om ervaring op te doen in het aanpakken van urgente en complexe maatschappelijke vraagstukken uit de praktijk. Op deze manier stelden de onderzoekers een solide bewijsbasis op en werden er concrete stappen gezet, die nuttig waren voor de toekomstige inspanningen van het KIN. Voor de individuele onderzoekers was dit het begin van hun knowledge broker carrière. Ze legden de basis voor een nieuw type professie waarbij inhoudelijke experts met een been in de academie stonden en een been daarbuiten. Ook in hun verdere carrière willen zij zich inspannen om zoveel mogelijk relevante inzichten uit de wetenschap te vertalen naar antwoorden voor complexe maatschappelijke vragen.

Van complexiteit tot succesvorm: een recap van THRIVE Purpose Accelerator tot nu toe en lessen uit het PhD-onderzoek

Hoewel het adviesrapport dus nog niet is gepresenteerd, zijn er wel een aantal inzichten die we kunnen delen. In juli 2024 blikten we terug op de lessen uit het onderzoek.

1

Les 1: Omarm de complexiteit en leer van lessen uit het PhD-onderzoek

Klimaatonderzoek is breed, divers en complex. Tegelijkertijd vereist de korte duur van het programma een vroege identificatie van relevante thema's en pilots. Er ligt dus gelijk een taak om gezamenlijk op zoek te gaan naar de thema's en pilots die het meest kansrijk zijn, terwijl de wetenschappelijke integriteit bewaakt moet worden.

2

Les 2: De praktijk is het uitgangspunt

Klimaatonderzoek omvat verschillende hoofdthema's en perspectieven, die overlappen en samenwerken – en gelukkig maar! Binnen dit traject is de praktijk leidend. We gaan weg van hokjesdenken en naar een integrale visie op klimaatinterventies en lessen uit het PhD-onderzoek.

3

Les 3: Geef een multidisciplinaire betekenis aan concepten

De researchgroep bestaat uit 7 PhD-kandidaten met zeer uiteenlopende achtergronden. Dit is interessant en leuk voor de samenwerking, maar zorgt er ook voor dat niet iedereen dezelfde betekenis geeft aan termen. Ook worden onderzoeksmethoden en resultaten anders gewaardeerd. Door het gezamenlijk definiëren en waarderen van termen en onderzoek, is dit struikelblok overwonnen.

4

Les 4: Niet alle goede ideeën zijn automatisch een antwoord op een vraag

Voor het creëren van een evidence basis wordt een groot aantal pilots geanalyseerd. De overgang van onderzoek naar praktische toepassing is echter een aanzienlijke stap die niet voor alle onderzoekers haalbaar is. Hier wordt door de wetenschappers rekening mee gehouden in zowel het onderzoek als de aanbevelingen.

5

Les 5: Succes heeft niet één vorm

Het meten van impact is altijd uitdagend, maar bij pilots op het gebied van klimaatinterventies al helemaal! De onderzoeksgroep heeft hierop ingespeeld door het ontwikkelen van een framework met een brede definitie van succes, die impact meet op verschillende manieren.

6

Les 6: Laat rapportage aansluiten op de aanknopingspunten uit de praktijk

Het opleveren van de resultaten lijkt nog ver weg, maar de knowledge brokers zijn nu ook al aan het nadenken over het eindrapport. Het eindproduct van dit transdisciplinaire project vraagt namelijk om een niet-standaard rapportage. Met de input van verschillende experts creëren de PhDs een format waar het KIN mee verder kan.

Meer over het programma op www.hetkin.nl/thrive-x-kin-purpose-accelerator-programme/

Make-atons

Klimaatadaptatie in Nederland: pionieren op het pad naar veerkracht

Om te zorgen dat Nederland zo goed mogelijk is voorbereid op het veranderende klimaat, coördineert het ministerie van IenW de herziening van de Nationale klimaatadaptatiestrategie (NAS). In opdracht van het ministerie heeft het KIN de Make-atons ontwikkeld: een nieuwe methode om met een brede groep experts in zeer korte tijd adaptatiepaden te ontwikkelen voor een klimaatbestendig Nederland.

Binnen de rijksbrede Nationale Klimaatadaptiestrategie (NAS) zijn er 15 opgaven gedefinieerd, waarvan er nu voor 5 van de opgaven adaptiepaden worden uitgewerkt: wateroverlast, gezondheid, cultureel erfgoed, vaarwegen en infrastructuur. Waar deze adaptiepaden doorgaans individueel worden verkend, wilden wij juist een methode voor alle onderwerpen en dezelfde uitgangspunten gebruiken.

Make-atons

1 Eerste Make-aton: mogelijke en wenselijke toekomsten

De eerste Make-aton, gehouden op 30 mei 2024, bracht ongeveer 30 experts en beleidsmakers samen om methodes te ontwikkelen voor de nieuwe Nationale Klimaatadaptatiestrategie (NAS). De focus lag op het creëren van adaptatiepaden voor vijftien inhoudelijke opgaven, zoals gezondheid, wateroverlast en infrastructuur, die Nederland moeten helpen om klimaatbestendig te worden. Deelnemers, waaronder experts in methodologie en beleidsmakers van verschillende ministeries, onderzochten verschillende benaderingen om effectieve en overzichtelijke adaptatiepaden te formuleren. Ze splitsten zich op in drie groepen om te werken aan thema's zoals toekomstbeelden, het positioneren van mijlpalen, en het waarborgen van samenhang tussen verschillende adaptatiepaden. Hoogtepunten van de dag waren de interactieve sprints waarin experts en beleidsmakers hun inzichten deelden en kruisbestuiving tussen de verschillende disciplines plaatsvond. De beleidsmakers gaven waardevolle feedback over de praktische toepasbaarheid van de methodes, terwijl de methode-experts hun kennis inzetten om een robuust stappenplan te creëren. Aan het einde van de dag kwamen de deelnemers samen om een gezamenlijke methode te formuleren en een plan voor de volgende Make-atons op te stellen. Er werd een eerste stap gezet naar een gemeenschappelijk begrip van terminologie en processen, essentieel voor de verdere ontwikkeling van de adaptatiepaden.

Meer over Make-aton 1 op:
www.hetkin.nl/terugblik-1e-make-aton-nas

2

Tweede Make-aton: uitwerken van de maatregelen

De tweede Make-aton vond plaats op 26 juni 2024 in het inspirerende Cobra Museum in Amstelveen, waar zo'n zeventig beleidsmakers, wetenschappers en adviseurs samenkwamen. Deze editie richtte zich op vijf belangrijke thema's: wateroverlast, gezondheid, cultureel erfgoed, vaarwegen en infrastructuur. Na een creatieve start onder leiding van Tamara Witschge, waarbij deelnemers symbolische tekeningen maakten voor transities, ging de groep aan de slag met het uitwerken van maatregelen voor zowel de korte, middellange als lange termijn. Door te werken vanuit verschillende toekomstscenario's en de scenario's van het PBL als uitgangspunt te nemen, ontstonden er boeiende inzichten over risico's en kansen in de klimaatadaptatie van Nederland. De dag werd gekenmerkt door een energieke samenwerking en creatieve oplossingen. Tijdens de drie intensieve sprints werden de eerste transitiepaden verkend en geanalyseerd, waarbij een kruisbestuiving van ideeën plaatsvond tussen de deelnemers. Het Cobra Museum bood een inspirerende omgeving die de creativiteit bevorderde. Na een dag vol pitches, post-its en zelfs een ijsje, eindigde de bijeenkomst met plenaire terugkoppelingen en visualisaties door artiest Edwin Stoop. De positieve sfeer en toewijding van de deelnemers bleven tot het einde voelbaar.

Zomerwerk kernteam en opgavetrekkers

In de zomer van 2024 heeft een klein kernteam, samen met de opgavetrekkers, de resultaten van de tweede Make-aton verder uitgewerkt. Ze werkten aan de adaptatiepaden voor vijf thema's: wateroverlast, gezondheid, cultureel erfgoed, personen/goedereninfrastructuur en energie-, ICT- en vitale infrastructuur.

Het kernteam, waaronder vooraanstaande experts als Marjolijn Haasnoot en Robbert Biesbroek, heeft de methodologie verfijnd en de input van de experts gevalideerd. Deze voorbereidingen waren cruciaal om tijdens de derde Make-aton diepgaander te kunnen werken aan de verbanden tussen de verschillende thema's en om de betrokkenheid van extra experts te vergroten.

Meer over Make-aton 2 op: www.hetkin.nl/tweede-make-aton-samenwerken-in-het-cobra-museum

3

Derde Make-aton: analyse onderlinge relaties

De derde Make-aton, gehouden op 17 oktober 2024, bracht 60 experts en beleidsmakers samen om de onderlinge relaties tussen de adaptatiepaden te onderzoeken. De dag begon met een terugkoppeling van de eerder uitgewerkte paden, waarna de deelnemers in drie sprints werkten aan het analyseren van hoe maatregelen elkaar kunnen versterken of juist belemmeren.

De focus lag op de interactie tussen de thema's, zoals de kruisbestuiving tussen waterbeheer en infrastructuur, waarbij complexiteit en synergiën naar voren kwamen. De betrokkenheid en samenwerking waren groot, met waardevolle input van experts. Een belangrijk inzicht was dat, hoewel er al veel vooruitgang is geboekt, verdere verdieping noodzakelijk is om de adaptatiepaden consistent en toepasbaar te maken.

Meer over Make-aton 3 op: www.hetkin.nl/terugblik-op-de-derde-make-aton-koppelingen-en-kruisbestuiving-voor-een-klimaatbestendig-nederland/

Next steps: verdieping en validatie

In het restant van 2024 en 2025 richten de vervolgstappen zich op verdere verfijning en validatie van de adaptatiepaden. Beleidsmakers, nutsbedrijven, netbeheerders en en andere belangrijke stakeholders zullen nauw worden betrokken om de maatregelen te toetsen op haalbaarheid en effectiviteit. De paden vormen al een sterke basis, maar blijven in ontwikkeling om ervoor te zorgen dat ze breed inzetbaar zijn binnen de nieuwe NAS.

De focus ligt op het verder uitwerken van de verbanden tussen de verschillende thema's en het integreren van aanvullende expertise. Bovendien wordt er gewerkt aan het ontwikkelen van concrete, meetbare maatregelen die in de praktijk toepasbaar zijn. Het kernteam blijft zorg dragen voor een gedegen wetenschappelijke onderbouwing van de adaptiepaden, zodat deze in 2026 kunnen worden opgenomen in de NAS.

Aanstelling Derk Loorbach

Derk Loorbach komt KIN versterken als wetenschappelijk boegbeeld

Het duurde even, maar het was het wachten waard: in september konden we eindelijk bekend maken dat Derk Loorbach het KIN als wetenschappelijk boegbeeld komt versterken. Zijn innovatieve aanpak van onderzoek in én met de maatschappij maakt Derk de perfecte expert voor deze rol. Derk is in de zomer van 2024 begonnen en zal deze rol in deeltijd vervullen.

Wat gaat het wetenschappelijk boegbeeld doen?

Als wetenschappelijk boegbeeld is Derk Loorbach verantwoordelijk voor de wetenschappelijk inhoudelijke aspecten van de KIN activiteiten en fungeert hij als het wetenschappelijk gezicht van het KIN. Derk zal zich o.a. richten op:

- het uitdragen van een visie op en het adviseren in werkwijzen voor systeemtransities door inbreng van kennis en expertise;
- het mede-vormgeven van nieuwe vormen van onderzoeksfinanciering en -organisatie;
- het helpen uitbouwen en onderhouden van strategische samenwerkingsverbanden.

Derk is al jaren een verbindende kracht tussen onderzoek, beleid en praktijk. Met zijn kennis en expertise draagt hij bij aan de zichtbaarheid, geloofwaardigheid en impact van het KIN.

"Als academisch boegbeeld voor het KIN hoop ik vanuit mijn professionele en persoonlijke ervaring als ondernemende transitieonderzoeker te inspireren, aan te moedigen en te prikkelen"

Derk Loorbach

Over Derk Loorbach

Loorbach heeft ervaring met transitieonderzoek in verschillende maatschappelijke domeinen. Hij combineert zijn rol als boegbeeld van het KIN met zijn werkzaamheden als directeur van het internationaal gerenommeerde actie-onderzoekinstituut DRIFT. Ook is hij hoogleraar sociaal-economische transities aan de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR). Loorbach's brede ervaring en visie maken hem tot een inspirerende leider voor het KIN. Hij wil vanuit zijn rol als wetenschappelijk boegbeeld bijdragen aan het bevorderen van inter- en transdisciplinaire samenwerking, essentieel voor het aanpakken van klimaatverandering.

"Dankzij klimaatonderzoek is het belang van de transitie naar een klimaatneutrale en klimaatbestendige samenleving doorgedrongen tot zowat alle Nederlandse boardrooms, beleidstafels en buurthonken," zegt Loorbach. "Maar de transities die voor onze economie en samenleving noodzakelijk zijn, komen nog onvoldoende tot stand. Het is een grote sociaaleconomische uitdaging om de wetenschappelijke noodzaak om te zetten in een rechtvaardig en democratisch transitieproces."

KIN over boegbeeld

Zoals het KIN zelf nieuw is in opzet, is ook de functie van wetenschappelijk boegbeeld een nieuwe functie, waarvoor geen voorganger is. Met het aanstellen van Loorbach is de directie compleet, welke bestaat uit algemeen directeur Michiel van den Hout en het wetenschappelijk boegbeeld. Derk zal in het eerste jaar een dag per week aan deze rol besteden en daarna anderhalve dag.

"Wij zijn heel blij met de komst van Derk. Hij is echt een toonaangevende expert als het gaat over transitiemanagement en heeft een indrukwekkend netwerk en veel ervaring met het bevorderen van samenwerking tussen verschillende disciplines. Met 'transitie in de wetenschap' als zijn missie, zal Derk ongetwijfeld bijdragen aan de impact en zichtbaarheid van het KIN."

Michiel van den Hout, algemeen directeur KIN

Vooruitblik

Wat staat ons te wachten in de komende periode?

In dit mini-magazine was te zien van wat we tot nu toe al bereikt hebben. Hoewel veel, is het nog lang niet zoveel als we zouden willen. Het komende jaar staat dan ook in het teken van opschalen.

Met de nieuwe instrumenten die we later dit jaar willen openzetten willen we snel een groot aantal nieuwe projecten kunnen opstarten, die ook snel tot resultaten moeten gaan leiden

We breiden het aantal partners in ons Pact verder uit en werken aan nog betere kennisuitwisseling binnen het Pact, o.a. door het verbeteren van onze 'member only' sectie op onze website

We ontwikkelen een kennisportaal voor klimaatonderzoek en verbeteren onze website

We starten volgend jaar een aantal grotere programma's rondom de thema's die onze SAR geadviseerd heeft

We breiden de samenwerking met verschillende klimaatcentra in het land verder uit

We versterken onze eigen rol als expertisecentrum en zorgen binnen NWO voor meer samenhangende programmering rondom de klimaattransitie

Per volgend jaar zullen we ons internationale programma opstarten – eerst in Mozambique en mogelijk ook in Caribisch Nederland

We gaan onze Pact werkgroepen uitbreiden en ondersteunen met financiële middelen

We publiceren onze Theory of Change, een meerjaren-strategie en werken onze communi-catiestrategie uit

We blijven openstaan voor kritische feedback

We blijven onze eigen activiteiten monitoren en evalueren en sturen bij waar nodig

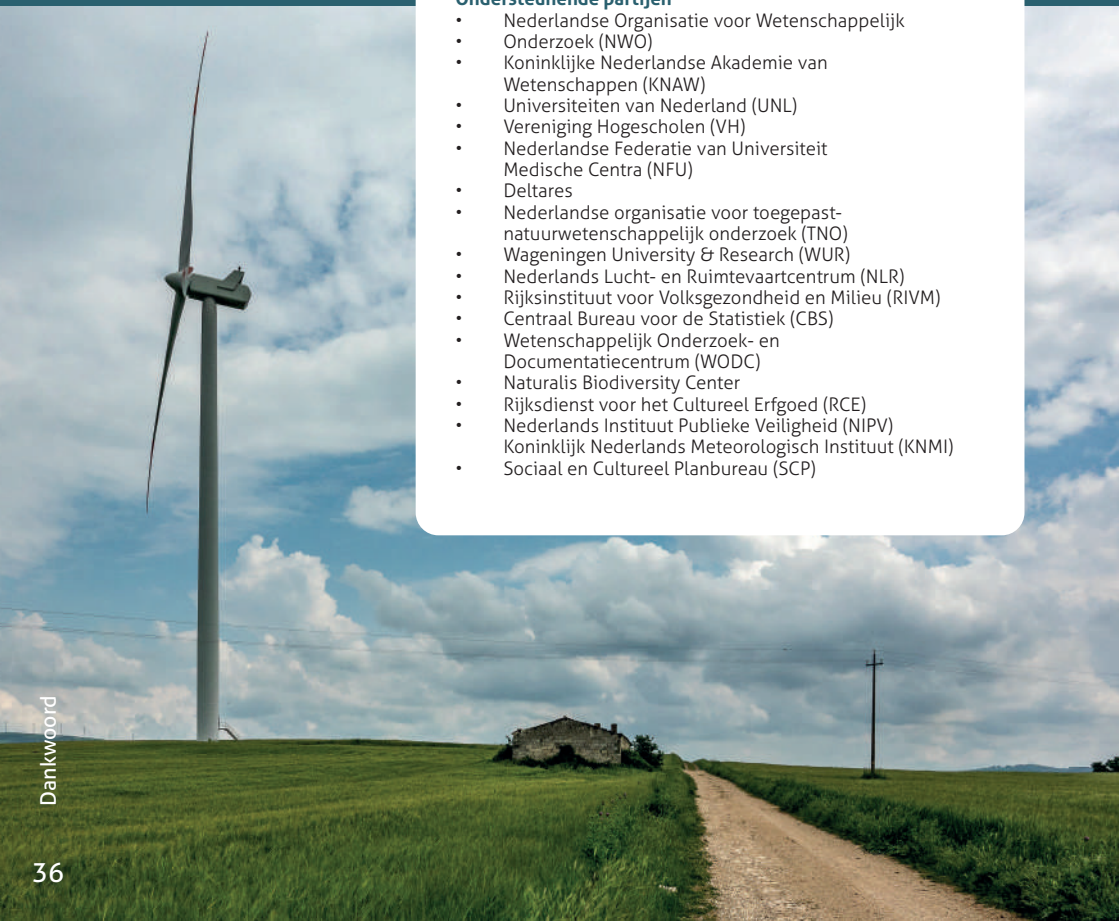
We blijven creatief, hoopvol en vastberaden

Dankwoord

Aan de oprichting van KIN in november 2023 hebben veel organisaties en individuen meegewerkt. NWO en KNAW hebben als initiatiefnemers de uitwerkingsfase mogelijk gemaakt door de inzet van middelen voor de eerste activiteiten, de in-kind inzet van personeel voor het team van de kwartiermaker en het bieden van strategisch support. Ook ZonMW heeft bijgedragen aan de ondersteunende activiteiten van het KIN. Verder hebben verschillende groepen experts vanuit kennisinstellingen, overheidsinstellingen en maatschappelijke organisaties meegewerkt, meegeschreven en meegedacht in de verschillende werkgroepen.

Ondersteunende partijen

- Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO)
- Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW)
- Universiteiten van Nederland (UNL)
- Vereniging Hogescholen (VH)
- Nederlandse Federatie van Universiteit Medische Centra (NFU)
- Deltares
- Nederlandse organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek (TNO)
- Wageningen University & Research (WUR)
- Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum (NLR)
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)
- Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC)
- Naturalis Biodiversity Center
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE)
- Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV)
- Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI)
- Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP)

Governance
Annemieke Nijhof
Arian Steenbruggen
Arthur Mol
Gerard van der Steenhoven
Hans Brug
Hans van Goudoever
Marcel Levi
Marileen Dogterom
Peter Paul Verbeek

Adviseurs
Bart van den Hurk
Erik van der Linde
Jacob Jolij
Jessica van Kammen
Laurens Brandes
Leen Fokker
Marjolijn Blaauboer
Sofie Dings

Pre-Pact
Aniek Moonen
Antoine Heideveld
Egid van Bree
Geerte Paradies
Ika van der Pas
Kees Vendrik
Kristel Lammers
Marjolijn Demmers
Ted Veldkamp

Pact
Anna Hiemstra
Leo Meyer
Linda Steg
Maaike Spuij
Reint Jan Renes
Rosa van den Berg
Sanne Geelhoed
Sible Schöne
Vincent de Gooyer
Wouter Verduijn

Financiering
Belinda van der Gaag
Bregje van Wesenbeeck
Frank Pierik
Gerard van der Steenhoven
Han Dolman
Jasper Roodenburg
Josef Stuefer

Pilots
Martijn Bart
Stephanie Holst
Uyoyo Onemu
Yara ten Pas

Communicatie
Arian Visser
Belinda van der Gaag
Martien Versteegh
Sanli Faez

Stuurgroep in oprichting
Bregje van Wesenbeeck
Eddy Moors
Ellen Weerman
Gerard van der Steenhoven
Heleen de Coninck
Liesbeth van der Grift
Linda Steg
Marjolijn Haasnoot
Michiel van den Hout
Patrick Huntjens
Reint Jan Renes
Sanli Faez

Global Transitions
Daniëlle Hirsch
Diana Suhardiman
Eddy Moors
Freek van der Meer
Fulco Ludwig
Heleen de Coninck
Jelte Verberne
Josephine van Zeben
Karen Arnon
Lizanne Schepers
Maheen Khan
Marja Spierenburg
Monique Berendsen
Rachel Kelders
Rubert Konijn
Thea Hilhorst

Programma (werkwijze)
Andrea Ramirez
Bart van Arem
Birka Wicke
Caroline Katsman
Derk Loorbach
Detlef van Vuuren
Ellen Weerman
Frank Pierik
Joost van der Ree
Madeleen Helmer
Marjolijn Haasnoot
Martijn Bart
Maud Huynen
Patrick Huntjens
Robbert Biesbroek

Tussen november 2023 en nu is er (zoals je in dit magazine hebt kunnen zien) veel gebeurd. Er zijn daarom veel meer mensen om te bedanken – van ons eigen team tot onze stuurgroep en van de commissies tot partners.

Onze dank aan deze geweldige personen en instellingen is groot!

KIN team
Anna Hiemstra
Björk Johannes
Derk Loorbach
Frank Pierik
Jeanique Everts
Jelte Verberne
Laura Termeer
Lisa Berkouwer
Lizanne Schepers
Maaike Spuij
Manon Veldhoven
Marije van der Kamp
Martijn Bart
Michiel van den Hout
Mirko Lukacs
Nick Boer
Ninarosa Juffermans
Rosa van den Berg
Sanli Faez
Stephanie Holst

Stuurgroep
Eddy Moors
Gerard van der Steenhoven
Marjolein Demmers
Stientje van Veldhoven

Strategie- en Adviesraad
Bregje van Wesenbeeck
Geeke Feiter
Joost Koch
Linda Steg
Lot van Hooijdonk
Olof van der Gaag
Piet Sprengers
Richard van de Sanden
Rob Weterings
Stefan Kuks

Global Transitions Programme Committee
Annelieke Douma
Debra Roberts
Fatima Denton
Heleen de Coninck
Maheen Khan
Marcel Beukeboom
Shenaaz Moosa

En verder dank aan...
Alle mensen en organisaties die hebben bijgedragen aan onze workshops en projecten.

BEDANKT!

Colofon

KIN's eerste verjaardagsmagazine is een uitgave van het Klimaatonderzoek Initiatief Nederland (KIN), onderdeel van NWO.Adres: PO Box 3021, 3502 GA Utrecht
Contact: contact@hetkin.nl, www.hetkin.nl

Auteurs en vormgevers:

- Ninarosa Juffermans (communicatieadviseur; tekstredactie en project management)
- Lisa Berkouwer (communicatiemedewerker; vormgeving)
- Michiel van den Hout (algemeen directeur; tekstredactie)
- Nick Boer (communicatiemedewerker; tekstredactie)

Fotografie:

- Studio Oostrum (portretfoto Linda Steg)
- Jasmijn de Lange (portretfoto's KIN-teamleden, Pact launch, THRIVE)
- Denise Roggeveen (portretfoto Martijn Bart)
- Bastiaan Heus (portretfoto Sanli Faez)
- Bart van Overbeeke (portretfoto Heleen de Coninck)
- Martien Versteegh (Crutzenworkshop)

Dank aan:

- ***Druk:*** repro-afdeling NWO Den Haag
- *Bijdrage aan de interviews:* Heleen de Coninck, Gerard van der Steenhoven, Jan de Boer, Linda Steg, Martijn Bart, Sanli Faez

© Klimaatonderzoek Initiatief Nederland (KIN), Utrecht 2024
Sommige rechten voorbehouden / Some rights reserved
Creative Commons licentie [Naamsvermelding 4.0 Nederland].
De inhoud van deze publicatie mag (gedeeltelijk) worden gebruikt en overgenomen voor niet-commerciële doeleinden. Wijzigingen aan de inhoud zijn niet toegestaan. Citaten moeten altijd worden aangegeven.

Met het KIN willen we de bijdrage van de wetenschap aan het versnellen van systeemtransities vergroten. Onze ambitie is het versnellen van de transitie naar een klimaatneutrale en klimaatbestendige wereld door optimale inzet van bestaande wetenschappelijke kennis en ontwikkeling van nieuwe kennis.

KIN Klimaatonderzoek Initiatief Nederland

Samen transities versnellen

1 jaar!